

ACTUALISATIE
INTEGRAAL HUISVESTINGSPLAN
ONDERWIJS
2009

Gemeente Heusden

Team OWZ/24-03-2009

INHOUD

1. ACTUALISATIE INTEGRAAL HUISVESTINGSPLAN	3
1.1 Status van een IHP	3
1.1.1 Koppeling met het jaarlijkse programma onderwijshuisvesting	3
1.1.2 Opstellen IHP	4
2. BASISONDERWIJS	5
2.1 Leerlingenprognose en ruimtebehoefte	5
2.1.1 Leerlingontwikkeling per school	6
2.1.2 Speciaal basisonderwijs	7
2.1.3 Ruimtebehoefte	7
2.1.4 Conclusie uit de leerlingenprognose	8
2.2 Situatie Vlijmen: nieuwbouwwijken	8
2.2.1 Financiële vooruitblik situatie Vlijmen	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2.3 Situatie Drunen: leegstand	9
2.3.1 Convenant leegstand Drunen	9
2.3.2 Financiële vooruitblik situatie Drunen	10
2.4 Onderhoud basisscholen	11
2.4.1 Probleemstelling	11
2.4.2 Doelstelling	12
2.4.3 Oplossing: doordecentralisatie	12
2.4.4 Organisatie, beheer en uitvoering	13
2.4.5 Controle door gemeente	13
2.4.6 Procedure	13
2.4.7 Financiën	13
3. VOORTGEZET ONDERWIJS	15
3.1 Leerlingenprognose en ruimtebehoefte	15
3.1.1 Overzicht leerlingenverloop	15
3.2 Toekomstperspectief	15

1. ACTUALISATIE INTEGRAAL HUISVESTINGSPLAN

Sinds 1997 heeft de gemeente de verantwoordelijkheid voor de huisvesting van het primair en voortgezet onderwijs. Volgens de wet is de gemeente verplicht van jaar tot jaar vast te stellen wat er op het gebied van onderwijshuisvesting moet gebeuren. Als gevolg van dit jaar-tot-jaar beleid, was het aanvankelijk lastig een samenhangend en meer integraal (onderwijs-) accommodatiebeleid te voeren. Om daar verandering in te brengen hebben de meeste gemeenten tegenwoordig een meerjarenbeleidsplan voor onderwijshuisvesting. Dit richtinggevend beleidskader wordt het Integraal Huisvestingsplan (IHP) genoemd.

In 2000 heeft de gemeenteraad van Heusden het IHP 2000 – 2003 vastgesteld. Omdat dit plan een redelijk stabiele situatie aangaf, is het tot 2007 niet aangepast. Ontwikkelingen in de woningbouw en onderwijskundige vernieuwingen zijn in 2007 aanleiding geweest het IHP in een 'stand van zakennotitie' onder de loep te nemen. De actualisatie die nu voor u ligt knoopt aan bij de 'stand van zakennotitie' uit 2007 en gaat in op de actuele ontwikkelingen die zich sindsdien hebben voorgedaan.

1.1 Status van een IHP

De opzet van een IHP is om aan de hand van prognosecijfers en het bestaande accommodatie-aanbod een meerjarendoorkijk te bieden en vervolgens een samenhangend beleid voor de komende jaren vast te stellen. Het Integraal Huisvestingsplan heeft tot doel:

- inzicht te geven in de wensen en mogelijkheden op het gebied van onderwijshuisvesting in Heusden;
- inzicht te bieden in de aard en de omvang van de noodzakelijke gemeentelijke investeringen en daarmee het kader te vormen voor toekomstige aanvragen van schoolbesturen voor onderwijsvoorzieningen;
- een efficiënte inzet van gebouwen en middelen voor het geven van onderwijs mogelijk te maken;
- daar waar mogelijk en gewenst relaties te leggen tussen onderwijshuisvesting en maatschappelijke functies die bijdragen aan een doorlopende ontwikkelingslijn van het kind.

1.1.1 Koppeling met het jaarlijkse programma onderwijshuisvesting

Vaststelling van een Integraal Huisvestingsplan betekent het vastleggen van onderwijshuisvestingsbeleid voor de komende jaren en het reserveren van financiële ruimte hiervoor in de gemeentelijke meerjarenbegroting.

Met het vaststellen van het IHP wordt niet direct geld beschikbaar gesteld. Jaarlijks dient het college het programma onderwijshuisvesting voor het daarop volgende jaar vast te stellen. Hierin wordt vastgelegd welk bedrag het komende jaar aan de huisvesting van onderwijs wordt besteed. Gekeken wordt naar de werkelijke situatie en de noodzaak tot huisvesting. Door vaststelling van het programma onderwijshuisvesting wordt jaarlijks het geld beschikbaar gesteld dat, mede gebaseerd op het IHP, al in de meerjarenbegroting is opgenomen.

1.1.2 Opstellen IHP

Een IHP bestaat uit 3 onderdelen:

1. Een leerlingenprognose voor de ruimtebehoeftebepaling op korte en lange termijn;
2. Oplossingen voor de gevolgen van deze prognose in overleg met schoolbesturen;
3. Inzicht in de financiën, welke met deze oplossingen samenhangen.

2. BASISONDERWIJS

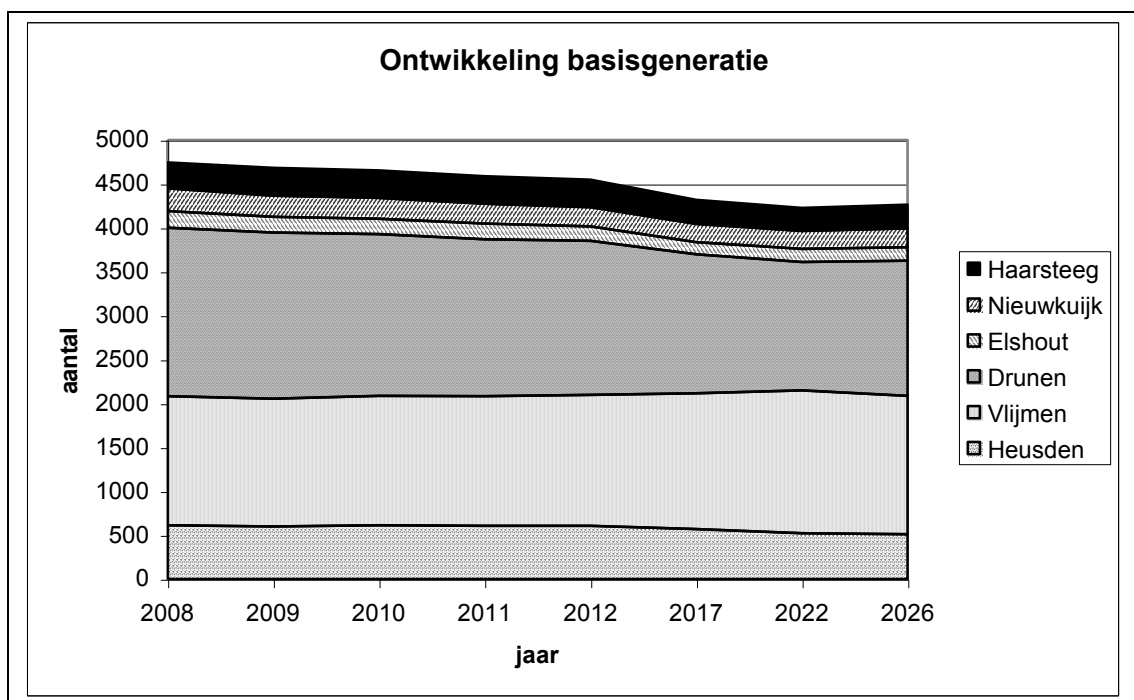
2.1 Leerlingenprognose en ruimtebehoefte

In 2007 is een leerlingenprognose opgesteld. Daarbij is rekening gehouden met de woningbouwplanning (looptijd 2006-2021). De meeste woningbouw vindt plaats in het gebied Vlijmen. Naar verwachting worden hier in totaal 2.230 woningen gerealiseerd. Daarnaast worden er in Drunen ca. 1.540 woningen en in Heusden ca. 330 woningen gebouwd. In de overige drie gebieden worden naar verwachting totaal 599 woningen gebouwd (137 woningen Nieuwkuijk; 180 woningen Elshout en 282 woningen Haarsteeg).

Voorjaar 2009 komt een nieuwe leerlingprognose prognose beschikbaar. De telgegevens van oktober 2008 geven aan dat de trend uit de prognose van 2007 (afnemend leerlingenaantal), versneld doorzet. Bij behandeling van dit IHP in de raad, zal de nieuwe prognose als bijlage beschikbaar zijn.

Ondanks de woningbouwplanning geeft de bevolkingsprognose, in de meeste gebieden een daling van het aantal 4-12 jarigen weer. Deze daling zet door in de hele prognoseperiode. In de kern Drunen wordt weliswaar gebouwd, maar loopt de gemiddelde woningbezetting terug. Drunen kampt met een lagere kinderaanwas dan gemiddeld, waardoor hier op termijn het aantal 4 tot en met 12 jarigen achterblijft ten opzichte van de woningbouw. Tevens is tussen 2002 en 2009 het aantal 4 tot en met 12 jarigen al afgenomen, ondanks toename van de woningbouw. Deze afname zet verder door in de toekomst en wordt niet gecompenseerd door toename van het aantal geboortes.

In onderstaande grafiek is per voedingsgebied het aantal verwachte ontwikkeling van de basisgeneratie 4 tot en met 12 jarigen weergegeven.

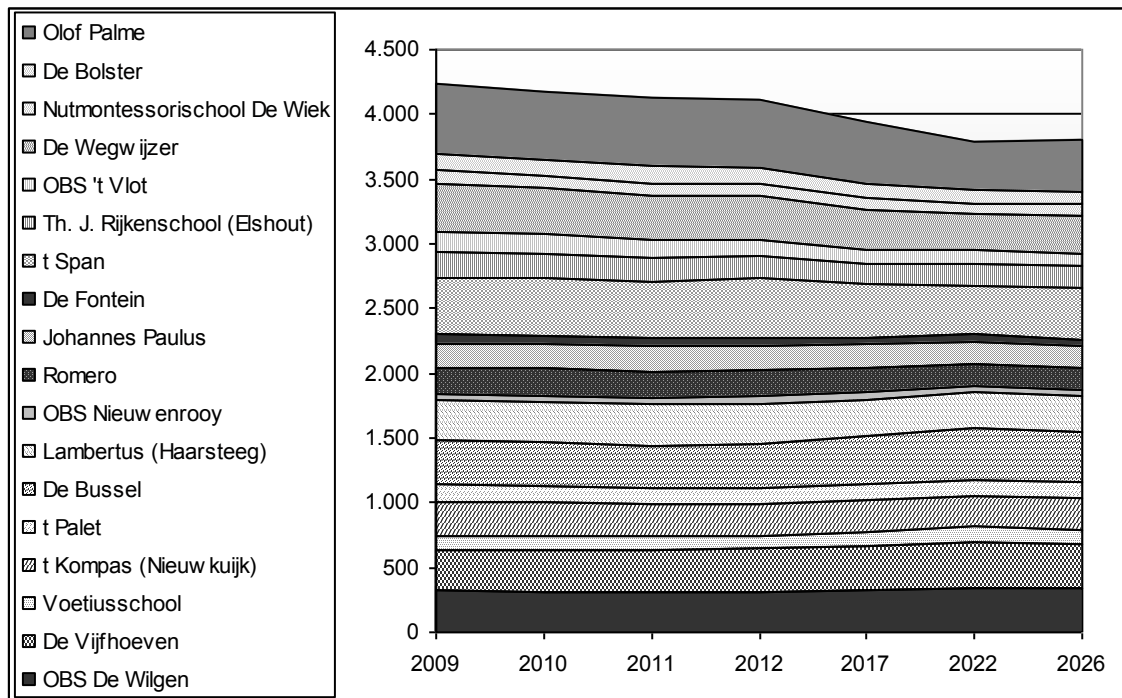

Met uitzondering van Vlijmen krijgen alle gebieden te maken met daling van het aantal 4 tot 12 jarigen. Met name in Drunen vindt een flinke afname van de basisgeneratie plaats.

Leerlingenprognose

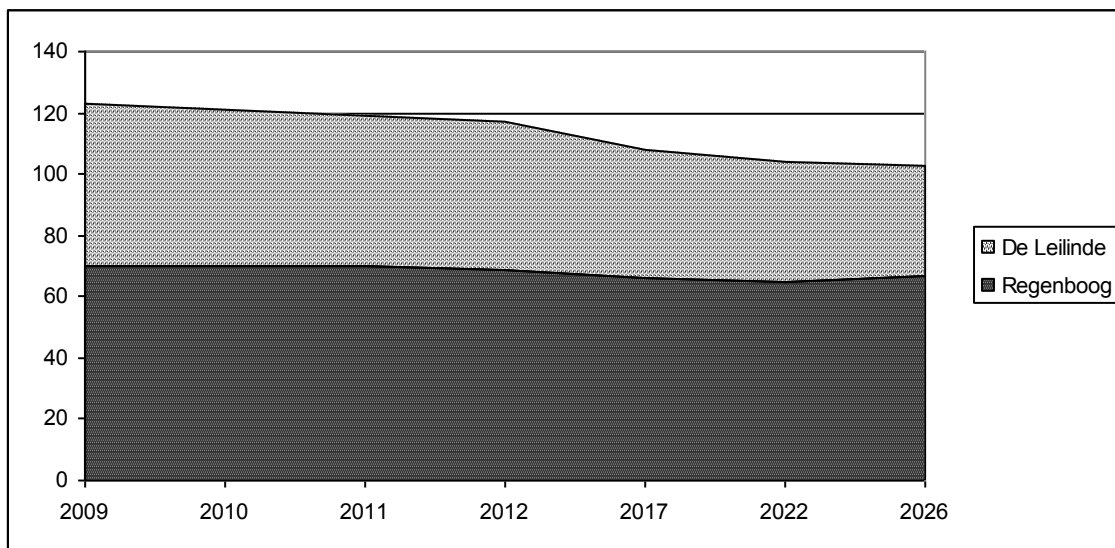
De leerlingenprognose van de gemeente Heusden heeft betrekking op 18 scholen in het basisonderwijs (voormalige BS De Iris in Drunen is geen zelfstandige school meer en geldt als nevenvestiging van BS De Wegwijzer) en twee scholen in het speciaal basisonderwijs.

2.1.1 Leerlingontwikkeling per school

- Met uitzondering van De Wiek, 't Kompas en Lambertus trekken de scholen voornamelijk leerlingen uit het eigen voedingsgebied;
- Als gevolg van het onderwijsconcept (Montessori onderwijs) trekt De Wiek ook een beperkt aantal leerlingen uit buurgemeenten;
- De komende tien jaar krijgen naar verwachting vrijwel alle basisscholen binnen de gemeente Heusden te maken met een daling van het aantal leerlingen. Met name de Drunense scholen hebben te maken met een forse daling. Ook Olof Palme krijgt op termijn te maken met een daling van het aantal leerlingen, ondanks het huidige hoge belangstellingspercentage.

2.1.2 Speciaal basisonderwijs

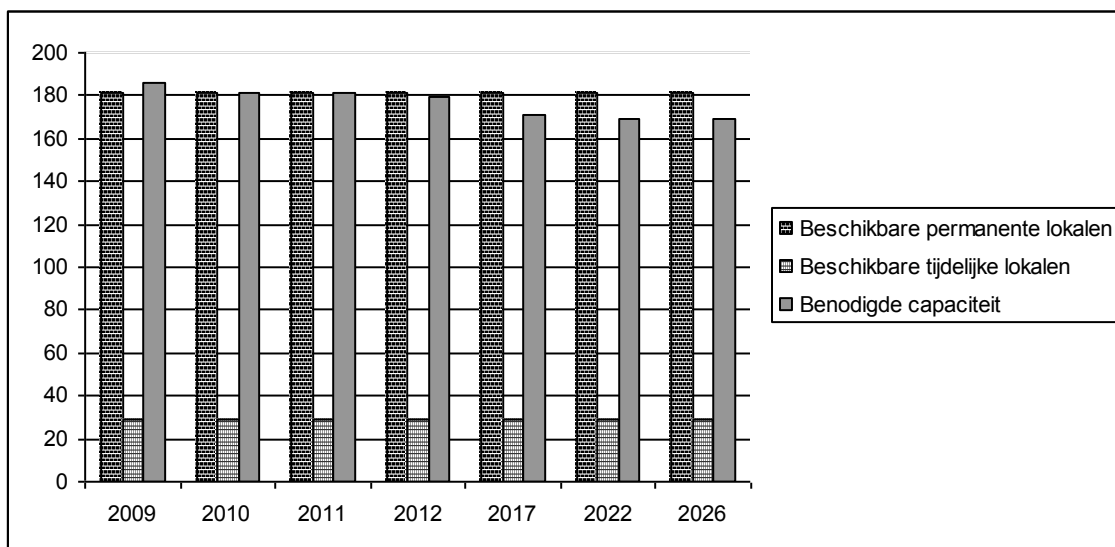

- Het voornaamste voedingsgebied van De Regenboog en De Leilinde is de gemeente Heusden zelf. Daarnaast trekt De Regenboog nog een klein percentage leerlingen uit Waalwijk en De Leilinde uit Aalburg;
- Naar verwachting blijft het leerlingenaantal op De Regenboog de eerste jaren redelijk constant. Na 2012 daalt het leerlingenaantal van De Regenboog geleidelijk. Voor De Leilinde daalt het aantal leerlingen wat sneller

2.1.3 Ruimtebehoefte

Basisonderwijs

Op basis van de leerlingenprognose is de ruimtebehoefte berekend. De totale ruimtebehoefte voor alle basisscholen in de gemeente is weergegeven in de volgende grafiek.

- De totale ruimtebehoefte binnen de gemeente Heusden daalt naar 169 lokalen in 2026.

- Met name in Drunen daalt de behoefte aan lokalen snel.
- De scholen in Vlijmen, De Bussel, De Vijfhoeven, De Wilgen krijgen te maken met een toenemende ruimtebehoefte. Ook de ruimtebehoefte van de Labertusschool in Haarsteeg wordt beïnvloed door woningbouw in Vlijmen.
- De ruimtebehoefte bij de overige scholen blijft constant.

Speciaal basisonderwijs

De ruimtebehoefte bij de beide SBO scholen blijft de eerste jaren nagenoeg constant.

2.1.4 Conclusie uit de leerlingenprognose

Voor wat betreft het basisonderwijs kan de conclusie getrokken worden dat er voldoende permanente lokalen aanwezig zijn en dat er in totaliteit sprake is van overcapaciteit aan onderwijsruimte. Als gevolg hiervan kunnen op termijn de bestaande tijdelijke lokalen verdwijnen. Een uitzondering vormt de kern Vlijmen waar, als gevolg omvangrijke bouwplannen, sprake zal zijn van toenemende ruimtebehoefte.

Extra aandacht zal er moeten komen voor de leegstandsituatie in Drunen. In dit IHP worden in de paragraaf “Convenant leegstand Drunen” oplossingsrichtingen geboden voor dit probleem.

2.2 Situatie Vlijmen: nieuwbouwwijken

In de kern Vlijmen staan de komende jaren omvangrijke nieuwbouwplannen (Geerpark, De Grassen) op stapel. Dankzij deze bouwplannen is er sprake van groei van de leerlingenpopulatie in deze kern.

In 2008 zijn de mogelijkheden onderzocht om in de nieuwbouwwijk Geerpark een nieuwe basisschool te bouwen. De beperkte omvang van deze nieuwbouwwijk en de nabijheid van bestaande scholen, maken de bouw van een nieuwe school in Geerpark niet voor de hand liggend.

De nieuwbouwwijk De Grassen is groter dan Geerpark. Beide nieuwbouwwijken zorgen voor een stijging van de basisgeneratie in Vlijmen. De bestaande scholen ten noorden van de A59 hebben onvoldoende capaciteit om deze aanwas op te kunnen vangen. Daar komt bij dat basisschool De Bussel (het dichtst gelegen bij de uitbreidingswijk De Grassen) op de huidige locatie niet meer uitgebreid kan worden: de fysieke grenzen zijn bereikt.

- ☞ Het ligt voor de hand om bij het zoeken naar een oplossingsrichting te kijken naar de mogelijkheid van nieuwbouw voor De Bussel in de wijk De Grassen. Gegeven de maatschappelijke wenselijkheid van integratie van functies als

peuter- en kinderopvang zou dit in de vorm van een nieuw Spilcentrum¹ moeten worden uitgevoerd.

2.3 Situatie Drunen: leegstand

Door de terugloop van het leerlingenaantal worden de basisscholen in Drunen geconfronteerd met leegstand. De capaciteit van het basisonderwijs in Drunen bedraagt momenteel 80 permanente lokalen en 15 tijdelijke lokalen. Bij toepassing van de 'criteria voor oppervlakte en indeling' van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs, was bij ingang van het schooljaar 2008/2009 sprake van overcapaciteit van 13 lokalen. In 2012 zal de overcapaciteit oplopen naar 19 lokalen, in 2017 naar 27 lokalen. Met uitzondering van BS Olof Palme kampt iedere basisschool in Drunen nu al met leegstand. Het spreekt voor zich dat leegstand van lokalen een negatief effect heeft op de exploitatie en uitstraling van een school.

Met het schoolbestuur Scala en de peuterspeelzaal- en kinderopvangorganisaties is over dit probleem gesproken. Daarbij is gezocht naar een oplossingsrichting die voor alle betrokken partijen een meerwaarde kan betekenen. Kern van deze oplossingsrichting is de vorming in en om bestaande scholen van Spilcentra in ieder van de vier kwadranten in Drunen (Venne West, Venne Oost, Braken West en Braken Oost). Daarbij zal in eerste instantie gebruik gemaakt worden van leegstaande lokalen. Met deze aanpak wordt de voorgenomen bouw van een Brede School in Venne West III overbodig, hetgeen door het College is onderkend.

De situatie rondom BS Olof Palme en OBS 't Vlot vraagt om extra aandacht. Als gevolg van de aanvankelijke groei van Olof Palme, is er in dit kwadrant vooralsnog geen sprake van leegstand. Dit betekent dat er op andere wijze invulling gegeven moet worden aan de vorming van een Spilcentrum. Daarbij kan gedacht worden aan nieuwbouw of aan (her-) gebruik van leegkomende tijdelijke lokalen voor peuterspeelzaal en kinderopvang.

Om gebruik te kunnen maken van de leegstaande lokalen kan de gemeente gebruik maken van het recht tot vordering, zoals dat in de Wet Primair Onderwijs en de Verordening Voorzieningen huisvesting onderwijs is geregeld.

Het vorderingsrecht kan door de gemeente worden afgedwongen, maar het verdient uiteraard de voorkeur om in goed overleg met het schoolbestuur gebruik te maken van het vorderingsinstrument.

Met het schoolbestuur Scala is overleg gevoerd over het vorderen van leegstaande lokalen ten behoeve van de vorming van Spilcentra. Dit heeft geleid tot een set van afspraken welke zijn neergelegd in een convenant.

2.3.1 Convenant leegstand Drunen

Het 'Convenant leegstand onderwijsruimte Drunen' gaat uit van de volgende hoofdlijnen:

---

¹ SPIL-centra zijn gericht op spelen, integreren en leren met daarbij aandacht voor opvang, ontwikkelingsstimulering, opvoedingsondersteuning, vroegsignalering en ontwikkelingsmonitoring. SPIL-centra bestaan tenminste uit het basisonderwijs, het peuterwerk en de kinderopvang. Deze basis kan aangevuld worden met andere functies waardoor brede SPIL-eenheden of brede scholen ontstaan.

1. De gemeente maakt per 1 januari 2008 gebruik van haar vorderingsrecht en zal gedurende de looptijd van het convenant maximaal 18 lokalen vorderen.
2. De gevorderde lokalen zullen worden gebruikt voor Spilfuncties.
3. Om tot een evenwichtige spreiding van de Spilcentra in Drunen te komen wordt per kwadrant één Spilcentrum ontwikkeld.
4. Stg. Scala onderzoekt momenteel de wensen en opvattingen van schoolpersoneel, ouders en wijkbewoners over de plaats van het basisonderwijs in de toekomst. Dit onderzoek moet richting geven aan mogelijke afstoting van schoollocaties.
5. Totdat duidelijk is welke richting Stg. Scala uitwil (uiterlijk medio 2010), zal de bestemming van de gevorderde lokalen niet worden vastgelegd.
6. Stg. Scala ontvangt per gevorderd lokaal een leegstandsvergoeding van € 5.500,00 per jaar (prijspeil 2008).
7. Het convenant wordt aangegaan voor een periode tot en met 31 december 2013.

Het convenant biedt een basis om de komende jaren tot een afgewogen inzet van de toenemende leegstand in Drunen te komen. Voor buitenschoolse opvang, kinderdagopvang en peuterspeelzalen komen per onmiddellijk leegstaande lokalen beschikbaar.

Tot medio 2010 krijgt Stg. Scala de ruimte om te onderzoeken of en zo ja welke schoolaccommodatie wordt afgestoten. Daarna kunnen gevorderde leegstaande lokalen hun definitieve bestemming krijgen.

- ☞ Het is de bedoeling -en dat is ook in de Lokale Educatieve Agenda zo vastgelegd- dat het Spil-concept in combinatie met het oplossen van het leegstandsprobleem, ook in de andere kernen van de gemeente Heusden zal worden toegepast.

2.3.2 Financiële vooruitblik situatie Drunen

Tegenover de leegstandsvergoeding die de gemeente aan het schoolbestuur betaalt, staan inkomsten uit verhuur van gevorderde lokalen voor buitenschoolse opvang, kinderdagopvang en peuterspeelzalen.

De kosten van de leegstandsvergoeding aan het schoolbestuur per lokaal bedragen € 5.500,00 (prijspeil 2008). Het groot onderhoud wordt al door de gemeente bekostigd uit de begroting onderwijshuisvesting.

De kosten voor de te vorderen leegstaande lokalen bedragen over 6 jaren maximaal € 495.000,00. Ter dekking van die kosten kan de huur aangewend worden die wordt betaald door de kinderopvang- en peuterspeelzaalorganisaties. Over de hoogte van die huur moeten nog onderhandelingen gevoerd worden. De bandbreedte voor de huur ligt tussen € 8.000,00 en € 12.000,00 per lokaal, afhankelijk van de staat en ligging van het gebouw, de mogelijkheden die het gebouw biedt voor de beoogde functie, de locatie, de al dan niet aanwezige markt voor de kinderopvang, etc.

De opbrengsten uit huur zijn derhalve afhankelijk van twee variabelen die op dit moment nog niet bekend zijn:

1. de hoogte van de huurprijs per lokaal of per m²;

2. het aantal lokalen dat wordt verhuurd.

Uitgaande van kengetallen en door kinderopvang en peuterspeelzalen verstrekte gegevens over ruimtebehoefte ligt de waarschijnlijke opbrengstpotentie t/m 2013 tussen € 400.000,00 en € 600.000,00. Het risico dat de gemeente loopt bedraagt derhalve maximaal € 95.000,00.

De verwachting bestaat dat het van oplossen van het leegstandsprobleem geheel of goeddeels kostenneutraal kan verlopen. Het risico ligt echter bij de gemeente.

De extra opbrengst uit de huur, boven de € 5.500,00 per lokaal aan kosten, zijn bedoeld als vergoeding voor de investeringskosten die de gemeente destijds met de bouw van het schoolgebouw heeft gemaakt.

2.4 Onderhoud basisscholen

Op basis van de "Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Heusden" stelt de gemeente op verzoek van schoolbesturen gelden beschikbaar voor o.a.:

- nieuwbouw, danwel uitbreiding van een school;
- eerste inrichting met onderwijsleerpakket en meubilair
- onderhoud aan het gebouw (buitenzijde)
- herstel van constructiefouten aan een gebouw
- herstel en vervanging in verband met schade aan het gebouw, onderwijsleerpakket en meubilair ingeval van bijzondere omstandigheden (bv brand, stormschade of vandalisme)

Niet alle onderdelen keren jaarlijks terug. Het onderdeel "onderhoud aan schoolgebouwen" in de regel wel Dit betekent dat jaarlijks de schoolbesturen aanvragen voor onderhoud indienen en de gemeente jaarlijks deze aanvraag administratief moet verwerken en al dan niet honoreert via opname op het jaarlijkse huisvestingsprogramma.

Spoedaanvragen

De verordening huisvesting geeft naast de reguliere aanvragen ook de mogelijkheid een aanvraag om een voorziening in de huisvesting in te dienen, die gelet op de voortgang van het onderwijs geen uitstel kan lijden. Vaak betreft het hier aanvragen in verband met herstel en vervanging als gevolg van bijzondere omstandigheden, maar ook onderhoud komt voor. Het schoolbestuur dient bij een spoedaanvraag aan te geven waarom de voorziening niet kon worden aangevraagd in het kader van het vast te stellen reguliere programma.

2.4.1 Probleemstelling

De huidige werkwijze levert in de praktijk de nodige knelpunten op:

- De scheiding in het onderhoud tussen de binnen- en buitenkant is niet altijd duidelijk en leidt tot interpretatieverschillen;
- De beoordeling van de aanvragen voor onderhoud vergen veel ambtelijke capaciteit alsook capaciteit vanuit het schoolbestuur;

- Het onderhoud voor rekening van het schoolbestuur is niet altijd los te zien van onderhoud waarvoor de gemeente financieel verantwoordelijk is. Dit kan leiden tot ondoelmatig en inefficiënt onderhoud;
- Het onderhoud en de expertise op dit gebied zijn nu erg versnipperd, versnippering werkt in de regel kostenverhogend;
- Het schoolbestuur heeft geen duidelijk meerjarenperspectief.

2.4.2 Doelstelling

De bedoeling is om een efficiënte(re) werkwijze te creëren de beleidsvrijheid van het schoolbestuur te vergroten en het kwaliteitsniveau van de schoolgebouwen daardoor te vergroten.

Randvoorwaarden

Bij het zoeken naar een oplossing dient rekening gehouden te worden met de volgende randvoorwaarden:

1. De gemeente dient voor meerdere jaren financiële zekerheid en mogelijkheden te geven.
2. Het schoolbestuur moet in staat worden gesteld om efficiencywinst te boeken
3. De gemeente wordt verlost van de beoordeling van de aanvragen en hoeft hiervoor geen ambtelijke capaciteit in te zetten.
4. Er dient een vorm van toezicht te zijn op de besteding van middelen.
5. Alle schoolbesturen dienen aan de oplossing mee te werken.

Ontwikkelingen van uit het rijk.

Een aantal jaren geleden had het rijk het voornemen de gelden voor groot onderhoud weg te halen bij de gemeente en voortaan rechtstreeks uit te betalen aan de schoolbesturen. De achterliggende gedachte hierbij was dezelfde als hiervoor geschetst. Uiteindelijk is, na langdurig overleg met overkoepelende organisaties van schoolbesturen, besloten dit wel door te voeren voor het Voortgezet Onderwijs, maar (nog) niet voor het primair onderwijs. De voornaamste reden was dat er, ondanks de schaalvergroting onder de schoolbesturen, nog teveel kleine schoolbesturen zijn die de financiële risico's wellicht niet aan zouden kunnen.

Inmiddels is de lumpsumfinanciering in het basisonderwijs ingevoerd. Schoolbesturen kunnen hun geld nu naar eigen inzicht inzetten. In het licht van deze ontwikkeling is doordecentralisatie² van de zorgplicht voor het onderhoud een logische stap.

2.4.3 Oplossing: doordecentralisatie

Net voordat het rijk met het plan kwam om de onderhoudsgelden rechtstreeks aan de schoolbesturen te betalen, was de gemeente in een vergevorderd stadium om met schoolbesturen een convenant af te sluiten over het doordecentraliseren van de gelden voor groot onderhoud. In afwachting van de ontwikkelingen bij het rijk is toen besloten het afsluiten van een convenant niet door te zetten.

---

² Doordecentralisatie gaat een stap verder dan decentralisatie. De rijksoverheid heeft de zorgplicht voor onderwijshuisvesting naar de gemeenten gedecentraliseerd; de gemeenten kunnen op hun beurt (een deel van) die zorgplicht doordecentraliseren naar de schoolbesturen.

Nu duidelijk is dat het rijk de wetgeving hieromtrent niet verandert, kan alsnog een doordecentralisatieovereenkomst met de schoolbesturen in het basisonderwijs worden afgesloten. Als basis hiervoor dient een meerjarenraming onderhoudsplanning dienen. Hierin wordt precies aangegeven welk onderhoud de komende 20 jaren noodzakelijk is en wat de gemiddelde jaarlijkse kosten van dat onderhoud zijn.

In de bestaande situatie moet het schoolbestuur jaarlijks bij de gemeente aankloppen voor geld om het onderhoud te kunnen bekostigen. Daarbij moet een hele trits van bureaucratische voorschriften en verplichtingen worden afgewerkt. In een situatie waarin het onderhoud is doorgedecentraliseerd stelt de gemeenteraad jaarlijks een budget beschikbaar aan de schoolbesturen. De verantwoordelijkheid voor het onderhoud komt daarmee volledig bij de schoolbesturen te liggen. De gemeente heeft dan nog slechts een controlerende functie.

Zoals reeds hiervoor is aangegeven, gaan de onderhoudsgelden voor het voortgezet onderwijs al vanaf 2005 rechtstreeks van het Rijk naar de schoolbesturen. Deze vallen dus buiten deze regeling.

2.4.4 Organisatie, beheer en uitvoering

Schoolbesturen kunnen hun krachten bundelen hetgeen kan leiden tot efficiencywinst, maar in beginsel is elk schoolbestuur zelf verantwoordelijk voor de planning en uitvoering van de onderhoudstaken binnen de overeenkomstperiode. Het initiatief tot krachtenbundeling ligt echter wel bij het schoolbestuur zelf.

Wanneer om de 2 jaar de meerjarenonderhoudsplanning wordt bijgesteld, is het schoolbestuur er van verzekerd dat er steeds voldoende gelden beschikbaar zijn om het onderhoud goed uit te voeren.

2.4.5 Controle door gemeente

De gemeente hoeft slechts de 2-jaarlijkse bijstelling van het meerjarenonderhoudsplan te controleren op wijzigingen en tariefstelling. Daarnaast schouwt de gemeente om de vier jaren de onderwijsgebouwen om vast te stellen of de schoolbesturen de zorgplicht voor het onderhoud goed naleven.

2.4.6 Procedure

Met elk schoolbestuur dient een afzonderlijke overeenkomst te worden afgesloten. Met een dergelijk (privaatrechtelijk) contract worden in feite delen van de (publiekrechtelijke) huisvestingsverordening buiten werking gesteld. In de contracten worden afspraken gemaakt over rechten en plichten van de gemeente en het schoolbestuur

Als de overeenkomst eenmaal is opgesteld hoeven de jaarlijkse aanvragen voor onderhoud (in te dienen vóór 1 februari voorafgaand het jaar van onderhoud) niet meer te worden opgenomen in het Programma van Huisvestingsvoorzieningen voor het betreffende jaar.

2.4.7 Financiën

Op basis van de huidige meerjarenonderhoudsplanning heeft de gemeente de voorziening "Buitenonderhoud schoolgebouwen" ingesteld. De jaarlijkse dotaties aan deze voorziening kunnen worden doorgesluisd naar de schoolbesturen

(doordecentralisatiebijdrage). In beginsel heeft doordecentralisatie van het onderhoud hierdoor geen financiële gevolgen voor de gemeente.

De doordecentralisatiebijdrage wordt gebaseerd op het jaarlijks gemiddeld bedrag van de meerjarenonderhoudsplanning.

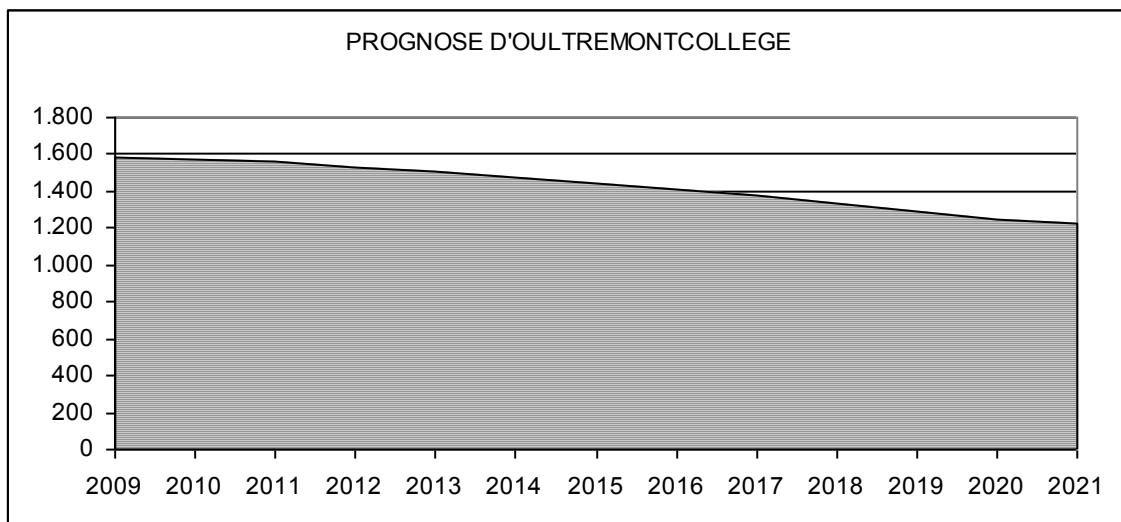
Het ligt in de bedoeling om in de tweede helft van 2009 een doordecentralisatieovereenkomst met alle betrokken schoolbesturen af te sluiten.

3. VOORTGEZET ONDERWIJS

3.1 Leerlingprognose en ruimtebehoefte

De ontwikkeling van het leerlingaantal in het voortgezet onderwijs loopt voor belangrijk deel parallel aan die van het basisonderwijs. In de 'stand van zakennotitie' uit 2007 werd nog uitgegaan van een groei van de leerlingenpopulatie van het d'Oultremontcollege. Deze veronderstelde groei was gebaseerd op de aanname dat uitbreiding van het onderwijsaanbod van het d'Oultremontcollege zou leiden tot een groter belangstellingspercentage. De realiteit is dat het percentage leerlingen dat van het basisonderwijs in de gemeente Heusden uitstroomt naar het d'Oultremontcollege, afneemt. Daarnaast wordt ook het VO geconfronteerd met een afnemende basisgeneratie.

3.1.1 Overzicht leerlingenverloop

3.2 Toekomstperspectief

De Vereniging Ons Middelbaar Onderwijs (het schoolbestuur van het d'Oultremontcollege) heeft voor het programma onderwijshuisvesting 2010 een verzoek ingediend om permanente uitbreiding van het d'Oultremontcollege in Drunen. Dit verzoek is ingegeven door de sluiting van de vestiging van het d'Oultremontcollege in Vlijmen. Hieraan lagen voor OMO overwegingen van efficiency en rendabiliteit ten grondslag.

Het college van Heusden erkent het belang van een aantrekkelijke voortgezet onderwijsvoorziening in de gemeente en is met OMO in overleg over de wijze waarop dit gestalte moet krijgen. Daarbij wordt enerzijds rekening gehouden met de teruglopende leerlingpopulatie en anderzijds met een integrale gebiedsontwikkeling van het plangebied in Drunen waarin het d'Oultremontcollege is gelegen. Uitgangspunt daarbij is dat ontwikkeling van het d'Oultremontcollege in samenhang wordt uitgevoerd met nieuwbouw voor sporthal Onder de Bogen.

Het college heeft met OMO gezocht naar een maatwerkoplossing, waarbij aandacht zal zijn voor de integratie van sport, cultuur, onderwijs en jeugdvoorziening in een multifunctioneel verband.

Om dat te kunnen bereiken moet buiten de kaders van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs getreden worden. In afwijking van de gebruikelijke wijze van bepalen van ruimtebehoefte (meetpunten bij 4 en 15 jaar) wil het college bij bepaling van de ruimtebehoefte van het d'Oultremontcollege in Drunen uitgaan van het langjarig gemiddelde aantal³ leerlingen (ca 1.430). Gekozen is voor uitbreiding in permanente bouwaard op basis van het langjarig gemiddelde aantal leerlingen.

Het d'Oultremontcollege beschikt in Drunen over 8.826 m² bruto vloeroppervlak (BVO) aan permanente schoolruimte. Volgens de normering uit de verordening heeft het d'Oultremontcollege bij 1.430 leerlingen behoefte aan 10.120 m² en komt daarmee daarmee 1.294 m² BVO te kort.

Voor uitbreiding in permanente bouwaard gebaseerd op deze oppervlakte staat een genormeerde vergoeding van ca. € 1,7 miljoen (prijspeil 2009).

---

³ Berekend over het geprognosticeerde aantal leerlingen over een periode van 15 jaren.